Sofokles:

Kralj Ojdipus

1. a) Obnova zgodbe:

Kralj Laj in kraljica Jokasta, vladarja Teb, nista mogla imeti otrok, zato se odločita da bosta povprašala delfske preroke za nasvet. Ti mu odgovorijo, naj raje ostane brez otrok,saj bi mu sin prinesel samo nesrečo. Prerokovali so mu, da če kraljica rodi sina, bo ta ubil lastnega očeta in poročil z svojo mamo - kraljico. Prerokov nista poslušala in tako je njegova kraljica rodila sina. Zaradi strahu pred uresničitvijo napovedi, je otroka dal svojemu pastirju z naročilom, naj ga pusti nekje na prostem kjer ga bodo pokončale divje zveri. Ker je bil pastir dobrega človek, tega ni hotel narediti. Majhno dete je dal pastirju, ki je živel višje na planini. Le-ta ga je odvedel na dvor svojega kralja – Korintskega vladarja Poliba. Ker Polib ni imel otrok je nebogljenega otroka sprejel in mu dal ime Ojdip. Kralj je Ojdipa vzgajal kot lastnega sina. Ojdip je odraščal na korintskem dvoru in po pameti in bistroumnosti prekašal vse vrstnike. Ker pa je Ojdipa gnala radovednost do pravih staršev, je povprašal preroke. Le-ti mu niso hoteli povedati porekla, povedali so mu le prekletstvo, ki bdi nad njim - da bo nekega dne ubil lastnega očeta in se poročil z svojo materjo. Od tega dne dalje se je ogibal korintske dežele, misleč da sta tamkajšnji kralj in kraljica njegova starša. Takrat je v Delfe potoval tudi Laios – Ojdipov pravi oče.Le-ta je naletel na popotnika. Med njima je prišlo do pretepa, v katerem je pod popotnikovo jezo umrl Laios. Ta popotnik pa ni bil nihče drug ko Ojdip. Tako se je prvi del prerokbe že uresničil. Tebe je doživela huda nesreča. V deželo je prišla sfinga. Ubila vsakogar, ki ni rešil njene uganke. Tebanci so rešitelju ponujali vladarski prestol in kraljico. Ko je v tebe prišel Ojdip, je rešil uganko in postal Tebanski kralj. Žena, ki je bila v resnici njegova mati – kraljica Jokasta mu je rodila štiri otroke. Čez nekaj let je v Tebah izbruhnila kuga, ki jo je poslal Apolon, ker je v mestu živel morilec kralja Laia. Ojdip je začel iskati storilca in naročil, naj ga izženejo, Kmalu je odkril da je morilec on sam in da se je poročil z lastno mamo. Jokasta se je obesila, Ojdip pa se je sam oslepil. Slep je zapustil Tebe.

1. b) Kratke obnove po prizorih:

1. Do Ojdipa pristopi ljudstvo, duhovnik ga ogovori in zaupa težave, ki pestijo ljudstvo.

2. Kreon, brat Ojdipove žene, Ojdipu pove, zakaj se je pojavilo prekletstvo in kako se ga rešijo.

3. zbor svetuje Ojdipu naj pošlje po jasnovidca Tejreziasa, kajti on naj bi vedel rešitev za »uganko« prekletstva.

4. Ojdip, poln pričakovanja, od rahlo molčečega in skrivnostnega jasnovidca zve resnico, kar ga razbesni, jasnovidca pa obtoži zarote s Kreonom.

5. Zbor se odloča komu vrjeti, Ojdipu ali jasnovidcu – odloči se za Ojdipa.

6. Kot posledica, Kreon Vprašuje zbor, če je res hotel strmoglaviti Ojdipa.

7. Razvname se besedni boj med Ojdipom in Kreonom, čemur zbor naredi konec.

8. Pridruži se Jokasta, Ojdipova žena in prosi Ojdipa naj žali - obrekuje
Kreona, sam nima nikakršnih slabih namenov.

9. Jokasta hoče zvedeti vse kar je videc povedal Ojdipu, ko pa zve, prerokbo označi za navadno izmišljotino, češ da se tako ali tako nebo izpolnila.

10. V tem prizoru zbor poje o resnici in krivici.

11. V Tebe pride sel iz Korinta, z novico, da je korintski kralj mrtev in,
da Ojdipu naznani, da lahko zasede prestol svojega domnevnega očeta.

12. Korintčan Ojdipu razkrije da kralj Korinta ni njegov pravi oče, temveč,
da ga je sam prinesel v Korint, ko je bil še otrok.

13. Ojdip se odloči, da za vsako ceno izve, kakšno je njegovo poreklo.

14. Prispe pastir, ki pove resnico, kar Ojdipa povesm potolče.

15. Zbor objokuje Ojdipovo usodo – uresničitev prerokbe.

16. Sel sporoči, Jokastino smrt in Ojdipovo oslepitev, Zbor obžaluje razplet dogodkov .

17. Zbor Ojdipu očita, da je preveč strog sam s seboj, kar on zanika.

18. Ojdip se poslovi od svojih hčera in Kreonu naroči naj ga izžene iz Teb.

1.c) Celotno delo v eni povedi

Delo govori o Ojdipu, vladarju Teb, ki odkrije, da se je v resnici
izpolnila prerokba, ki so mu jo bili prerokovali ob rojstvu.Za izpolnitev prerokbe se spomni povsem naključno, ko izve, da je mesto v veliki stiski zaradi kazni, ki jo je poslal Apolon. Po dolgem in burnem pogovoru z raznimi osebami dokončno ugotovi, da je on kriv za to kazen. Zaradi tega se Njegova žena – mati obesi, on se sam oslepi in se da izgnati iz Teb.